

הלכות פסולי המקדשין פרק יט

א. מצות עשה לשרף כל הקדשים שנטמאו, שנאמר "והבשר אשר יגע בכל-טמא, לא יאכל באש, ישרף" (ויקרא ז, יט). וכן הנותר מצות עשה לשרפו, שנאמר "והנותר, מבשר הזבח ביום, השלישי, באש, ישרף" (ויקרא ז, יז). ובכלל הנותר, הפגול וכל פסולי המקדשין הכל נשרפין.

ב. קרבן שנתפגל או נפסל, ישרף במקדש מיד; וכל שפסולו מספק תעבר צורתו, ואחר כך ישרף במקדש. פרים ושעירים הנשרפים יש בהם ספק אם הלינה, והיציאה קדם שיגיע זמנם לצאת, פוסלת בשרן כאמוריהן, או אינה פוסלת בשרן; לפיכך פוסלין אותן להחמיר, וישרפו בעזרה.

ג. וכן אם יצא חצי הבהמה, ברב האבר אם מחזיקין אותן ביוצא, הואיל ויצא רב האבר, או עדין אינן יוצאין, שהרי לא יצא רב הבהמה; לפיכך נפסלו מספק, וישרפו בעזרה. וכן אם נשאום חמשה להוציאן, ויצאו שלושה ונשארו שנים, והוציאו השלושה חצי הבהמה הרי אלו נפסלו מספק, וישרפו בעזרה. ויראה לי, שאין אלו צריכין להמתין עד שתעבר צורתן, הואיל והן עומדין לשרפה לעולם, אפלו לא נפסלו.

ד. בשר הנמצא בעזרה אברים עולות, וחתכות חטאות; והנמצא בירושלים, שלמים. והכל תעבר צורתן, ויצאו לבית השרפה: שמה נותר הוא. אם כן, מה הועיל שתהיה חזקתו עולה או חטאת או שלמים למי שעבר ואכל.

ה. אין שורפין את הנותר אלא ביום, שנאמר "ביום, השלישי, באש, ישרף" (ויקרא ז, יז). אף על פי שהשלמים אסורין באכילה, מתחלת ליל שלישי אין שורפין אותן אלא ביום, בין בזמנו בין שלא בזמנו. וכן הפגול, אינו נשרף אלא ביום. ואין שרפת טמא ונותר ופגול דוחה את יום טוב, ואין צריך לומר שבת. ומתיר לשרף טמא ונותר ופגול, כאחד.

ו. בשר קדשי קדשים שנטמא בפנים, שורפין אותו בפנים; נטמא בחוץ, שורפין אותו בחוץ: בין שננטמא באב הטמאה, בין שננטמא בולד הטמאה. ומימיהם שלפניהם לא נמנעו מלשרף את הבשר שננטמא באב הטמאה, שהרי הוא ראשון לטמאה, עם הבשר שננטמא בולד וולד הטמאה, שהרי הוא שלישי אף על פי שמוסיפין לו טמאה על טמאתו, שהשלישי שנגע בראשון יחזור שני כמו שיתבאר במקומו.

ז. ולא עוד אלא אפלו שמן שנפסל בטבול יום, שהוא שלישי מתיר להדליקו בנר שלמתכת שנגע בה טמא מת, שהנר אב: אף על פי שזה השמן נעשה ראשון, כשיגע בנר הואיל ויש שם שום טמאה, אין מקפידין על תוספתה, ואין נזהרין אלא מן הטהור, שלא יפסל.

ח. נותר שלקדשים קלים, שורפין אותו בעליו בבתייהן. מי שיצא מירושלים, ונזכר שיש בידו בשר קדש אם עבר הצופים, שורפו במקומו. ואם לאו אם יש בו כזית או יתר, חוזר ושורפו בירושלים; ואם אורח הוא, שאין לו בית שורפו לפני הבירה מעצי המערכה. וכל עצמות הקדשים שאין בהן מוח אינן טעונין שרפה, חוץ מעצמות הפסח.

ט. כָּבֵד בְּאַרְנוֹ שֶׁהִקְרִיב שְׁנִפְסֵל אַחֵר שֶׁהִפְשֵׁט הָעוֹר לְכוֹהֲנִים, אוֹ לְבַעֲלָיו בְּקִדְשֵׁים קָלִים; אֲבָל אִם נִפְסֵל קֹדֶם הִפְשֵׁט הָרִי הָעוֹר כִּבְשׁוֹ, וַיִּשְׂרֹף הַכֹּל. וְכֵן זִבַּח שֶׁהִפְשֵׁט, וְנִמְצָא טְרֵפָה, אוֹ שְׁנִפְסֵל בְּמַחְשֶׁבֶת הַזֵּמֶן, אוֹ בְּמַחְשֶׁבֶת הַמָּקוֹם הוּאִיל וְלֹא נִרְצָה הַזִּבְחָה, וַיִּשְׂרֹף הָעוֹר, בֵּין בְּקִדְשֵׁי קִדְשֵׁים, בֵּין בְּקִדְשֵׁים קָלִים; אֲבָל אִם נַעֲשֶׂה בְּמַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם אָף עַל פִּי שְׂלֹא עָלָה לְבַעֲלִים, הוּאִיל וְנִרְצָה, הָרִי הָעוֹר לְכוֹהֲנִים, אוֹ לְבַעֲלָיו כִּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. וְזִבַּח שֶׁהִפְשֵׁט קֹדֶם זְרִיקָה, אֵינוֹ פָּסוּל.

י. אֵלּוּ הֵן הַנִּשְׂרָפִין בְּשׂוֹר קֹדֶשׁ שְׁנִטְמָא, אוֹ נוֹתֵר, אוֹ נִפְסֵל; וְכֵן הַמִּנְחָה שְׁנִטְמָא, אוֹ נִפְסֵלָה, אוֹ נוֹתֵרָה; וְאִשֵּׁם תְּלוּי שְׁנוּדָע לוֹ שְׂלֹא חָטָא, אַחֵר שְׁנוּזַרְק דָּמוֹ; וְחִטָּאת הָעוֹף הַבָּאָה עַל הַסֶּפֶק; וְשֹׁעֵר נָזִיר טָהוֹר, וְהַעֲרָלָה, וְכֻלָּאֵי הַכֶּרֶם. וְדָבָר שֶׁאֵין דִּרְכוֹ לְהַשְׂרֹף, כְּגוֹן מִשְׁקִין שֶׁלְעֲרָלָה וְשֶׁלְכֻלָּאֵי הַכֶּרֶם הָרִי אֵלּוּ יִקְבְּרוּ.

יא. וְאֵלּוּ הֵן הַנִּקְבְּרִין קִדְשֵׁים שְׁמֵתוֹ, בֵּין קִדְשֵׁי מִזְבֵּחַ בֵּין קִדְשֵׁי בֵּדֶק הַבַּיִת; וְקִדְשֵׁים שֶׁהִפִּילּוּ, יִקְבֹּר הַנֶּפֶל הַפִּילּוֹ שְׁלִיָּה, תִּקְבֹּר; וְשׂוֹר הַנִּסְקָל, וְעִגְלָה עֲרוּפָה, וְצִפְרֵי מְצָרַע, וְשֹׁעֵר נָזִיר טָמֵא, וּפְטָר חֲמוֹר, וּבְשׂוֹר בַּחֲלָב, וְחֲלִין שֶׁנִּשְׁחָטוּ בַּעֲזָרָה. הָאוֹרֵג מְלֹא הַסֵּיט מְשֻׁעֵר נָזִיר, וּמִפְטָר חֲמוֹר בִּשְׂק יִדְלַק.

יב. כָּל הַנִּקְבְּרִין, אֶפְרָן אֶסוֹר; וְכֹל הַנִּשְׂרָפִין שֶׁלֹּהֲקִדֵּשׁ, אֶפְרָן מִתֵּר חוּץ מִדִּשָּׁן הַמִּזְבֵּחַ הַחִיצוֹן, וְהַפְּנִימִי, וְדִשׁוֹן הַמְּנוֹרָה. כָּל הַנִּשְׂרָפִין, לֹא יִקְבְּרוּ. וְכֵן כָּל הַנִּקְבְּרִין, לֹא יִשְׂרְפוּ: שְׂאֵף עַל פִּי שֶׁהוּא מַחְמִיר בְּשִׂרְפָתָן, הָרִי הַקַּל בְּאֶפְרָן שֶׁאֶפְרָן הַנִּקְבְּרִין אֶסוֹר.

יג. הִיָּה מִקְרִיב עֲמוֹ בְּזִבְחִים, וְאָמַר לוֹ נִתְפַּגֵּלוֹ, עוֹשֶׂה עֲמוֹ בְּטָהֳרוֹת, וְאָמַר לוֹ נִטְמָאוּ נַאֲמָן: לֹא נִחְשְׁדוּ יִשְׂרָאֵל עַל כָּךְ. אֲבָל אִם אָמַר לוֹ זִבְחִים שֶׁהִקְרַבְתִּי לָךְ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, נִתְפַּגֵּלוֹ, וְאוֹתָן הַטָּהֳרוֹת, נִטְמָאוּ אִם הִיָּה נַאֲמָן לוֹ, סוּמֵךְ עַל דְּבָרָיו. וְאִם לֹא, שׁוֹרֵת הַדִּין שֶׁאֵינוֹ נַאֲמָן; וְהַרְוָצָה לְהַחְמִיר עַל עֲצָמוֹ, הָרִי זֶה מְשַׁבַּח.